

Österbottens svenska producentförbund r.f.

Handelsplanaden 16 B, 65100 Vasa

☎ (06) 318 9200

e-post: fornamn.efternamn@slc.fi

Jord- och skogsbruksministeriet

VN/27997/2023

kirjaamo.mmm@gov.fi

UTLÅTANDE OM UTKASTET TILL DEN NATIONELLA LIVSMEDELSSTRATEGIN 2040

Österbottens svenska producentförbund r.f. (ÖSP) fungerar som intressebevakningsorganisation för de österbottniska jord- och skogsbrukarna och har ca 5 100 medlemmar fördelat på 33 lokalavdelningar. ÖSP har tagit del av utkastet till den nationella livsmedelsstrategin 2040 och konstaterar följande:

Det är glädjande att den första strategiska målsättningen i livsmedelsstrategin är lönsamhet och rättvisa. Sedan producentrörelsens uppkomst har behovet av en lönsam livsmedelsproduktion där inkomsterna fördelas rättvist inom hela livsmedelskedjan betonats och frågorna om lönsamhet och rättvisa är mera aktuella än någonsin. Det går inte nog att betona vikten av att livsmedelsproduktionen måste vara lönsam, då lönsamhet uppnås finns det precis som det beskrivs i det strategiska målet ett mervärde att rättvist fördela inom kedjan. Det är också mycket viktigt att livsmedelsexporten utvecklas, nu är Finland långt från sin exportpotential.

Försörjningsberedskap är den andra strategiska målsättningen. Det är mycket väsentligt att gårdarnas krisberedskap är på en tillräckligt hög nivå och att livsmedelsproduktionen är diversifierad och finns i alla regioner. Även då det kommer till beredskap krävs en lönsam produktion för att trygga produktionen. En högre självförsörjningsgrad av produktionsinsatser är behövligt för att nå upp till målsättningen.

Den tredje strategiska målsättningen lyfter fram matkultur och välbefinnande. I punkten 3.4.2 Strategiska mål, mål 1: Användningen av inhemska livsmedel ökar och förståelsen för livsmedelssystemet stärks önskar ÖSP ett tydligare ställningstagande så att det konstateras att inom de offentliga måltidstjänsterna upphandlas råvaror och livsmedel producerade i enlighet med kraven som ställs i finländsk lagstiftning. Detta ligger i linje med strategins målsättningar och det är rimligt att när offentliga medel används för upphandling av livsmedel skall finländska normer för produktionen utgöra grundkraven.

ÖSP önskar också framhålla vikten av de färdigheter som behöver utvecklas som identifieras i strategin. Särskilt viktigt är det att investeringsförmågan på landets gårdar stärks för nu finns en oroväckande trend att den dåliga lönsamheten hindrar utveckling på gårdarna då det blivit allt svårare att få finansiering. Det är också viktigt att det satsas på kompetens, lärande, utveckling och förändringsvilja. På gårdsnivå gäller det här konkret att skapa intresse för generationsväxlingar och att få ungdomar och yrkesverksamma utan jordbruksbakgrund att intressera sig för branschen.

ÖSP konstaterar avslutningsvis att strategin är välgjord och berör många centrala frågor för den finländska livsmedelsproduktionen. För att nå de uppsatta målsättningarna krävs en bred politisk uppslutning bakom strategin och att strategin beaktas såväl i de årliga budgetförhandlingarna som i kommande regeringsförhandlingar med tillhörande ekonomiska förhandlingar. Den finländska livsmedelskedjan har stor potential att utvecklas men då behövs strategiska budgetbeslut som stöder den långsiktiga strategin.

Vasa 20 oktober 2025

Tomas Långgård

Ordförande

Österbottens svenska producentförbund r.f.

Susanne West

Verksamhetsledare

Österbottens svenska producentförbund r.f.